

Ecologisch Onderzoek

Westkade 2 te Hekendorp

Colofon

Titel	Ecologisch Onderzoek Westkade 2 te Hekendorp
Projectnummer	20A044
Datum uitgave	Juli 2020
Samengesteld door	Meia Domburg, medewerker Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	de heer A. Oostveen Westkade 2 3467 PM Hekendorp
Contactpersoon opdrachtgever	de heer J.W.A. Kwakernaak van Arco Architecten BNA

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	LOCATIEBESCHRIJVING	5
2.1	Huidige situatie.....	5
2.2	Plannen	5
3	TOETSINGSKADER.....	7
3.1	Europese richtlijnen	7
3.2	Landelijk natuurbeleid- en wetgeving.....	7
3.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	7
3.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	10
3.2.3	<i>Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)</i> ...	11
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	Methode.....	13
4.2	Flora	13
4.3	Fauna	13
4.3.1	<i>Vogels</i>	13
4.3.2	<i>Vissen</i>	14
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	14
4.3.4	<i>Reptielen</i>	15
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	15
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	16
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	19
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	21
5.1	Conclusies en aanbevelingen	21
5.2	Algemene Zorgplicht	22
6	BRONNEN.....	23

1 Inleiding

De heer Oostveen is voornemens om op een deel van het perceel van Westkade 2 te Hekendorp drie seniorenwoningen te realiseren. Hiervoor zullen twee bijgebouwen worden afgebroken.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde soorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming-Wnb).
- Er schade optreedt aan beschermde dieren en/of planten. Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (eveneens toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toetsing Natuurnetwerk Nederland, Toepassing Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In april 2020 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkómen van schade. In het samenvattende schema op de volgende pagina wordt aangegeven of er overtreding plaatsvindt aan beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Conclusies en aanbevelingen

In onderstaand schema volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen uit hoofdstuk 5. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' is niet aangewezen als stikstofgevoelig. Het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' heeft habitattypen die zijn aangewezen als stikstofgevoelig. Dit gebied ligt op geruime afstand van het plangebied. De geplande activiteiten zullen <i>geen</i> stikstof depositie veroorzaken op de natuurgebieden.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Structuurvisie Utrecht §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Flora §4.2	Nee
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Meerkikker, Bunzing, Egel, Hermelijn, Dwergmuis, Huisspitsmuis, Rosse woelmuis, Veldmuis en Wezel, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Utrecht. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. Voor aanvang van werkzaamheden <u>tijdens</u> het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Vissen §4.3.2	Nee
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee
Vleermuizen §4.3.6	Nee, er zijn, mogelijk oude, uitwerpselen van vleermuizen aangetroffen maar nader onderzoek heeft uitgewezen dat er geen vleermuizen aanwezig zijn.
Overige soorten §4.3.7	Nee

2 Locatiebeschrijving

2.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 115,447.

Het plangebied is deel van het huidige perceel op Westkade 2 te Hekendorp. Dit perceel omvat een woonhuis, een schuurtje en een zomerhuis met omliggende tuin. Het woonhuis met achterliggende tuin blijven in de huidige staat. Het plangebied bestaat uit een rechte strook tuin van oost naar west, ten noorden van het woonhuis. Tussen woonhuis en plangebied blijft een meter vrij. Het noordelijke gedeelte van het plangebied grenst aan de achtertuinen van de woningen aan de Prinses Wilhelminastraat. In het westen grenst het perceel aan een openbaar (speel)terrein. De zuidelijke grens wordt bepaald door de tuin van Westkade 2. Aan de oostzijde grenst het perceel aan het openbare pad met daarlangs de Lange Weidsche Boezem. Op het perceel staan een schuurtje en een zomerhuis. Het schuurtje is opgebouwd uit wanden van enkelwandig hout en een pannendak. Het zomerhuis is opgebouwd uit hout met daaroverheen gepotdekselde planken. Het dak bestaat uit metalen damwandplaten. Rondom het schuurtje en het zomerhuis liggen tegels en gras. Het oostelijke deel is ingericht met gecultiveerde planten, bomen en struiken.

Figuur 1: Plangebied (rode contour)

2.2 Plannen

De heer Oostveen is voornemens de twee gebouwen, een schuurtje en een zomerhuis, in het plangebied af te breken en drie woningen met parkeerplaats te realiseren.

Figuur 2: Links het schuurtje, rechts het zomerhuis

3 Toetsingskader

3.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrichtlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

3.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

3.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrichtlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen.

Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of die habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstorend effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten 'Vogelrichtlijn (Wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn' (Wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime 'andere soorten' (Wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden

aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Het integreren van ecologische maatregelen in het plan kan een ontheffingsaanvraag voorkomen. Hierbij gaat het om het consolideren van het leefgebied van populaties. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 3). Deze ecologische maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Figuur 3: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermde nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich

elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein', dit ligt op 1 km ten noordwesten van het plangebied. Het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' ligt op 10 km ten zuidoosten van het plangebied.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' zijn: Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Het doelsoort voor het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' is: de Kamsalamander.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend foerageren ook in de bredere omgeving van het Natura2000-gebied. Het plangebied is echter niet geschikt voor deze soorten als foerageergebied.

Het Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' is niet aangewezen als stikstofgevoelig. Het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' is aangemerkt als stikstofgevoelig maar ligt op dusdanig grote afstand van het plangebied, 10 km, waardoor geen sprake is van stikstofdepositie.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Het plangebied ligt binnen de bebouwde kom van de gemeente Hekendorp. Er is sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is niet aan de orde.

3.2.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Het Natuurnetwerk Nederland, in de wet benoemd als de (voormalige) Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven of inteelt verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van een NNN-gebied (zie figuur 3). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop en bouw van de woningen zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 4: Ligging NNN-gebieden t.o.v. het plangebied (bron: www.ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl)

3.2.3 Ontwerp Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 (herijking 2016)

Op 4 februari 2013 is de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie 2013-2028 vastgesteld door Provinciale Staten van Utrecht. De Structuurvisie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer. In 2016 heeft een herijking van deze Structuurvisie plaatsgevonden. In december 2018 is een tweede partiële herziening van de structuurvisie vastgesteld.

Het ruimtelijk beleid van de Provincie is gericht op drie pijlers:

- Een duurzame leefomgeving
- Vitale dorpen en steden
- Landelijk gebied met kwaliteit

Uitgangspunten voor het Landelijk gebied met kwaliteit zijn:

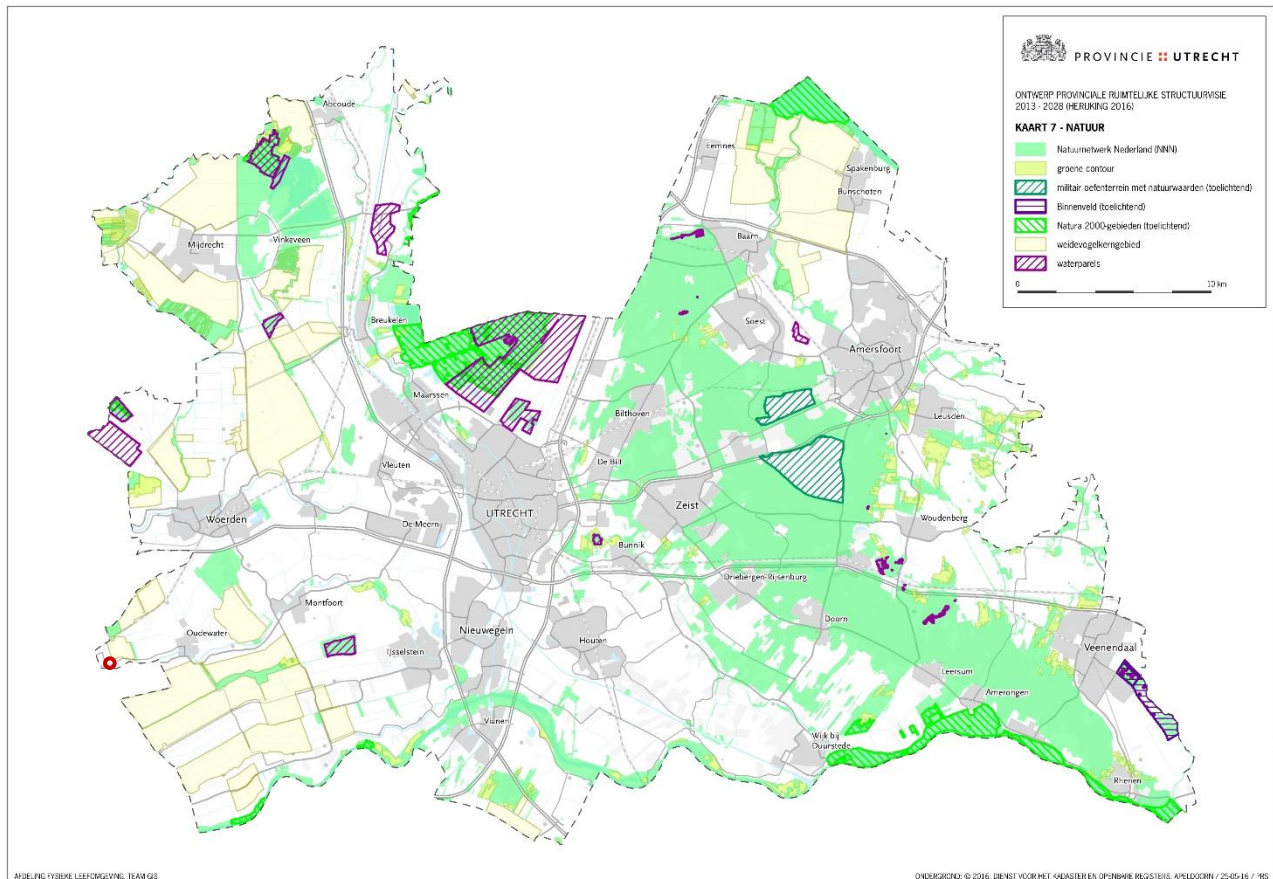
1. Uitnodigende zones die stad en land verbinden en bijdragen aan de kwaliteit van het binnenstedelijk leefmilieu.
2. Behouden en versterken van de kernkwaliteiten van het landschap en behoud van aardkundige waarden.
3. Behouden en ontwikkelen van een vitaal en samenhangend stelsel van natuurgebieden.
4. Een economisch vitale en duurzame landbouwsector.
5. Behouden en ontwikkelen van de mogelijkheden voor vrijetijdsbesteding (recreatie en toerisme).
6. Behouden van gebieden waar rust en stilte kan worden ervaren.

Het Natuurnetwerk Nederland (EHS) is reeds in hoofdstuk 2.2.3 ter sprake geweest. Er liggen ook natuurwaarden buiten de EHS en de groene contour. Deze dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven.

Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de EHS zijn weidevogel-kerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij verblijven te behouden, beschermt de Provincie deze landschappen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuur.

Toetsing Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie

In de directe omgeving van het plangebied ligt op 350 m belangrijk Weidevogelgebied (zie figuur 4 / kaart 7). Tussen het plangebied en dit belangrijk Weidevogelgebied ligt de bebouwing van de Oostkade. Er zal daarom geen schade ontstaan door de geplande nieuwbouwplannen.

Figuur 5: Locaties bijzondere natuur Provincie Utrecht t.o.v. het plangebied (rode contour)

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op donderdag 23 april hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie op 23 april een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

In het plangebied staan hagen van Prunus en Conifeer. Er staan bomen en struiken als Knotwilg, Japanse kers, Kronkelwilg, Meidoorn, Sneeuwbal en Sering. Verder groeien er planten als Gele lis, Geranium, Hedera, Varen, Spaanse hyacint en Look zonder look. In het gras groeien Madelief, Speenkruid en Pinksterbloem. Een deel van de tuin is ingericht als kruidentuin.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

Figuur 6: De tuin richting het oosten gezien

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Koolmees, Kauw en Groenling.

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden.

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd.

Onder de dakpannen van het schuurtje is geen ruimte aanwezig voor nesten van de Huismus en Gierzwaluw door de houten lijst met daarover kuilzeil onder de onderste rij dakpannen. Hierdoor is de toegang onder de pannen afgesloten. Het dak van het zomerhuis is ongeschikt door de metalen damwandplaten. Deze kunnen te heet worden tijdens het broedseizoen. Beide daken zijn te laag voor de Gierzwaluw, die valruimte nodig heeft vanuit de broedplaats. Er zijn tijdens het veldbezoek ook in het geheel geen huismussen gehoord of gezien in het plangebied of in de nabije omgeving.

Figuur 7: De onderste rij dakpannen op het schuurtje

Het plangebied is niet geschikt voor andere vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals roofvogels en uilensoorten.

Binnen het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten of geschikte locaties voor jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Jaarrond beschermde nesten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3.2 Vissen

Uit de bureaustudie blijkt dat er geen beschermde vissen voorkomen in de omgeving van het plangebied. Waarschijnlijk is er in deze omgeving weinig onderzocht en zijn er weinig meldingen bekend.

Er worden binnen het plangebied geen beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 Amfibieën

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Uit de bureaustudie blijkt dat de Bastaardkikker (Wnb-andere soorten) voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Meerkikker komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor deze soorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming een algemene vrijstelling in de provincie Utrecht.

Uit de bureaustudie blijkt dat de Heikikker (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'thans niet bedreigd') en Rugstreeppad (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'gevoelig') (0-1km) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. De Poelkikker (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'thans niet bedreigd') komt voor in de ruimere omgeving van het plangebied (1-5km).

De Heikikker komt voor in o.a. vochtige heidegebieden en hoog- en laagveengebieden. Hij geeft de voorkeur aan schrale omstandigheden. Voor de voortplanting is hij afhankelijk van ondiep zuur (pH 4 – 5,5) water met oevervegetatie. Verder moet er voldoende ruige en structuurrijke vegetatie aanwezig zijn waar deze kikker kan schuilen

Figuur 8: De tuin richting het noordoosten gezien

tegen predatoren. Het gewenste habitat voor de Heikikker is niet aanwezig in het plangebied. Er is geen water aanwezig in het plangebied. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers.

Voor de voortplanting maakt de Rugstreeppad gebruik van ondiepe plassen en poelen om haar eieren in af te zetten. De Rugstreeppad maakt voor de overwintering gebruik van rommelhoekjes met opgeslagen stenen of van braakliggende zandhopen, waarin hij zich makkelijk kan ingraven. In het plangebied zijn de voorwaarden voor de aanwezigheid van de Rugstreeppad niet aangetroffen. Er is ook geen water aanwezig in het plangebied. Op het moment dat er binnen het plangebied hopen zand voor langere tijd braak komen te liggen, kan het gebied wel aantrekkelijk worden als overwinteringsgebied. De Rugstreeppad staat erom bekend dat hij lange afstanden kan afleggen op zoek naar een geschikte overwinteringslocatie. Er is tijdens extra bezoeken van de locatie een voortplantingslocatie van de Rugstreeppad aangetroffen op 400 meter ten westen van het plangebied, langs de Opweg.

De Poelkikker heeft een voorkeur voor voedselarm, schoon water, bijv. zwak zure, stilstaande wateren in bos- en heidegebieden op de hogere zandgronden of vennen, poelen en watergangen in hoogveengebieden. De oevers moeten goed begroeid zijn, zodat de Poelkikker kan foerageren en schuilen. In het plangebied zijn de voorwaarden voor het leefgebied van de Poelkikker niet aangetroffen. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere (streng) beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor kan komen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Deze soort heeft rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. Er zijn in het plangebied geen rijk begroeide oevers of broeihopen aanwezig. De aanwezigheid van de Ringslang kan worden uitgesloten.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere beschermde zoogdieren voorkomen in de omgeving van het plangebied, namelijk Bunzing, Egel, Hermelijn (0-1km), Dwergmuis, Huisspitsmuis, Rosse woelmuis, Veldmuis en Wezel (allen Wnb-andere soorten) (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de provincie Utrecht.

Tevens blijkt uit de bureaustudie dat de Otter (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'verdwenen uit NL') (0-1km), Boommarter (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de directe omgeving van het plangebied. De Waterspitsmuis (Wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') komt voor in de wijdere omgeving van het plangebied (1-5km).

De Otter leeft in oevers met voldoende oevervegetatie om te schuilen en te rusten. Hij komt o.a. voor in meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Hij heeft de voorkeur voor schoon, zoet water. Van de Otter is bekend dat deze voorkomt in het Reeuwijkse Plassengebied. Het plangebied is echter niet geschikt voor deze soort. Het is in de bebouwde komt te onrustig voor de Otter.

De Boommarter leeft met name in bosrijk gebied. De habitat voor de Boommarter is niet aanwezig in het plangebied.

De Waterspitsmuis komt voor langs schone sloten die niet te voedselrijk zijn. De sloten dienen een goede watervegetatie te hebben en ruige oevers. De Waterspitsmuis is zeer schuw en kan zich letterlijk doodschrikken van een hard geluid. Ook voor deze soort is de habitat niet aanwezig in het plangebied.

Er is binnen het plangebied geen geschikt biotoop aangetroffen voor beschermde zoogdieren. Deze worden hier derhalve niet verwacht.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (Wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone, Kleine en Ruige dwergvleermuis, Gewone en Grijze grootoorvleermuis, Laatvlieger, Meervleermuis, en Watervleermuis (1-5km).

Tijdens de veldinventarisatie is een indicerend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Het schuurtje in het plangebied is niet geschikt voor vleermuizen. De wanden zijn van enkelwandig hout. De platte dakpannen liggen strak op de daklijst van het dak en er is niet voldoende uitvalhoogte aanwezig door de dakgoot. De daklijsten vertonen geen gaten waar een vleermuis naar binnen kan. De binnenzijde van het dak is afgewerkt met underlayment planten. De kier tussen de balken in de nok is nauwkeurig onderzocht en vertoont geen sporen van vleermuizen. Er zijn in en rond het schuurtje geen uitwerpselen of sporen van vleermuizen aangetroffen.

Het zomerhuis heeft een dak van metalen damwandplaten. Er is vorig jaar een asbestsanering op het dak uitgevoerd. Het dak van metalen damwandplaten is ongeschikt doordat deze in de zomer erg warm worden en in de winter koud. De van oorsprong houten wanden zijn aan zuid- en oostzijde met planken gepotdekseld. Bij een aantal planken bevinden zich kieren waar op twee plaatsen keutels van vleermuizen werden aangetroffen. Nader onderzoek is nodig om te bepalen welke en hoeveel vleermuizen hier verblijven of hebben verbleven. *Het nader onderzoek is inmiddels door een ervaren deskundige van*

Watersnip Advies visueel en met batdetector uitgevoerd in de maand juni en wordt op pagina 18 uitvoerig beschreven.

Figuur 9: Het schuurtje (voor de dakpannen zie figuur 7)

Figuur 10: Het zomerhuis met rechts een van de plekken waar vleermuiskeutels werden gevonden

Figuur 11: De achterzijde en het metalen dak van het zomerhuis

Dinsdag 2 juni 2020, 22.00-23.00 uur, helder, onbewolkt, geen wind, temperatuur, 14°C

Tezamen met de eigenaars van het perceel, familie Oostveen, werd een uur lang intensief gekeken naar vleermuizen. Er kon heel goed visueel worden waargenomen tegen de lichte avondhemel. Daarnaast werd gebruik gemaakt van de batdetector Petterson D 200. Met drie waarnemers werd onderzoek gedaan naar het voorkomen van vleermuizen boven het gazon in het noordwesten van het plangebied op Westkade 2 in Hekendorp.

Tijdens een vorig bezoek overdag zijn hier vleermuiskeutels aangetroffen achter een gepotdekselde wand van geschakelde zomerhuisjes langs het gazon.

Rond 22.15 uur verschenen hier de eerste vleermuizen boven het grasveldje, waar de drie waarnemers in de hoek zaten. Het betrof een Gewone dwergvleermuis, later gevolgd door een tweede. De vleermuizen waren niet afkomstig uit de gepotdekselde wand van het zomerhuis. Ze kwamen van elders aangevlogen.

De vleermuizen verdwenen af en toe weer voor korte tijd. Maar ze kwamen steeds weer terug en bleven dan minutenlang boven het grasveldje rondcirkelen, al foeragerend. Er werd geen Laatvlieger of ander soort vleermuis waargenomen. Er werd nauwkeurig gecontroleerd of er toch geen vleermuizen uit de houten wand kwamen.

In het laatste deel van de waarnemingsperiode werd een overvliegende Bosuil gezien die volstrekt geruisloos overkwam.

Op grote afstand van het plangebied werd een rugstreeppaddenkoor gehoord. Bij vertrek bleek dit koor aanwezig te zijn in de boerensloten ten westen van de Opweg, ten westen van het dorp op vele honderden meters van de Westkade.

Woensdag 24 juni 2020, 22.15-23.10 uur, helder, onbewolkt, geen wind, 17 graden °C

Opnieuw tezamen met de eigenaars, familie Oostveen, is een uur lang intensief gemonitord naar vleermuizen. Er kon nu ook weer goed worden waargenomen tegen de lichte avondhemel. Er werd net als de vorige keer onderzocht met de blik gericht naar de gepotdekselde houten wand van het zomerhuis. Het doel van het onderzoek is namelijk vooral te ontdekken of er vleermuizen uitvliegen uit deze houten wand.

Rond 22.35 uur verscheen de eerste vliegende vleermuis, een Gewone dwergvleermuis. Deze kwam vanaf de Lange Weidsche Boezem, de belangrijke watergang in Hekendorp, en vloog snel over het grasveld voor het zomerhuis en verdween direct weer in westelijke richting. Zo om de vijf minuten herhaalde dit patroon zich, dat er een Gewone dwergvleermuis pijlsnel, al foeragerend lijnrecht over het terrein vloog en direct weer verdween.

In tegenstelling tot de vorig keer werden er dus geen rondjes gevlogen boven het gazon. Ook nu weer werd geen enkele belangstelling voor het zomerhuis of voor de houten wand waargenomen.

Opvallend was dat tijdens dit bezoek veel nachtvlinders actief waren in de avondlucht. Ook zij vlogen snel en doelgericht in bepaalde richtingen, soms ook wat fladderend. Er werd ook en vliegende kever waargenomen. Daarnaast muggen en motjes. Er vloog een Torenvalk over. De rugstreeppadden in de verte werden deze keer niet meer gehoord.

De conclusie van deze twee aanvullende bezoeken is:

Er bevindt zich geen vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen op het terrein van Westkade 2. Niet in de kleine schuur en ook niet in het zomerhuis.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de Groene glazenmaker (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'bedreigd') en Platte schijfhoren (Wnb-hrl/ Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomen in de omgeving van het plangebied (1-5 km).

De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer.

De Platte schijfhoren leeft in water met een goed ontwikkelde watervegetatie en een goede waterkwaliteit.

Voor beide soorten geldt dat de gewenste waterbiotoop niet aanwezig is in het plangebied. De aanwezigheid van deze soorten kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

Natuurgebieden H.3	Gevolgen
Natura2000 §3.2.1	
- Habitattypen	Natura2000-gebied 'Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein' is niet aangewezen als stikstofgevoelig. Het Natura2000-gebied 'Uiterwaarden Lek' heeft habitattypen die zijn aangewezen als stikstofgevoelig. Dit gebied ligt op geruime afstand van het plangebied. De geplande activiteiten zullen <i>geen</i> stikstof depositie veroorzaken op de natuurgebieden.
- Soorten	Nee
NNN-gebieden §3.2.2	Nee
Structuurvisie Utrecht §3.2.3	Nee

Soortgroep H.4	Overtreding verbodsbepalingen
Flora §4.2	Nee
Algemeen §4.3.3 en 4.3.5	Voor de beschermde soorten, Bastaardkikker, Meerkikker, Bunzing, Egel, Hermelijn, Dwergmuis, Huisspitsmuis, Rosse woelmuis, Veldmuis en Wezel, geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Utrecht. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
Vogels §4.3.1	Nee. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. Vogelnesten die jaarrond beschermd worden door de Wnb, zijn niet aangetroffen of te verwachten binnen het plangebied. Voor aanvang van werkzaamheden <u>tijdens</u> het broedseizoen dient een terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.
Vissen §4.3.2	Nee
Amfibieën §4.3.3	Nee, mits voorkomen wordt dat er gedurende de voortplantingsperiode van de Rugstreeppad (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad haar eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang zand/grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
Reptielen §4.3.4	Nee
Zoogdieren §4.3.5	Nee

Vleermuizen §4.3.6	Nee, er zijn, mogelijk oudere, uitwerpselen van vleermuizen aangetroffen maar nader onderzoek heeft uitgewezen dat er geen vleermuizen aanwezig zijn.
Overige soorten §4.3.7	Nee

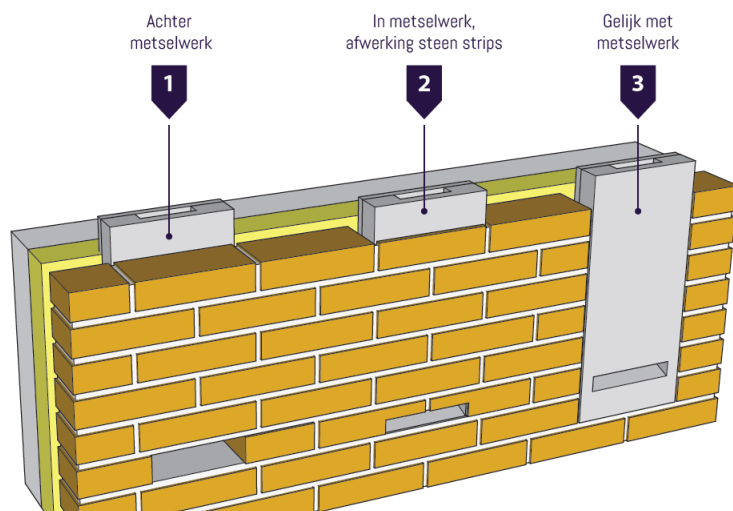
5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Natuur-inclusief bouwen

De eigenaars-initiatiefnemers hebben aangegeven natuur-inclusief te gaan bouwen. In de nieuwe bebouwing wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen door het inbouwen van nestkasten en vleermuiskasten. De nieuwe situatie voor Huismus, Gierzwaluw en vleermuizen zal daardoor verbeteren ten opzichte van de huidige. Er zijn tegenwoordig vele interessante mogelijkheden voor het creëren van ruimtes voor vogels en vleermuizen op de markt. Enkele aanbieders zijn: Faunaprojecten.nl, Veldshop.nl, Vivarapro.nl.

Geadviseerd wordt om ten behoeve van foeragerende vleermuizen, uitstraling van buitenverlichting zoveel mogelijk te beperken. Hierbij kan gedacht worden aan het gebruik van Led-verlichting en armaturen die naar beneden uitstralen.

Figuur 12: Mogelijkheden plaatsing van vleermuiskasten in een gevel

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Utrecht, 1:25.000*, Landsmeer, 2016
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 5 november 2018
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2013. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. 'NDFF - quickscanhulp.nl 23 april 2020'

Geraadpleegde internetsites:

7. www.rijksoverheid.nl
8. www.bij12.nl
9. www.rvo.nl
10. www.ravon.nl
11. www.vleermuis.net
12. www.zoogdiervereniging.nl
13. www.floron.nl
14. www.floravannederland.nl
15. www.vogelbescherming.nl
16. www.provincie-utrecht.nl/onderwerpen/alle-onderwerpen/provinciale-0/
17. www.webkaart.provincie-utrecht.nl/viewer/app/Webkaart
18. www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx
19. www.waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

Watersnip v.o.f.

's-Gravenbroekseweg 154

2811 GK Reeuwijk

KvK 76653862

+31 (0)182-395460

www.watersnipadvies.info

advies@watersnip.info

